

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

Decizie nr. 22/2015 din 19/10/2015

Dosar nr. 18/2015

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 876 din 24/11/2015

Iulia Cristina Tarcea - vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea - președintele Secției I civile
Roxana Popa - președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă - președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu - președintele Secției penale
Doina Duican - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Zoița Milășan - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emanuel Albu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal, judecător-raportor
Luiza Maria Păun - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Simona Camelia Marcu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Eugenia Marin - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iuliana Măiereanu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Sîrbu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Angelica Denisa Stănișor - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Viorica Trestianu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Dana Iarina Vartires - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal, judecător-raportor
Liliana Vișan - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal, judecător-raportor
Cezar Hîncu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iuliana Rîciu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreia Liana Constanda - judecător la Secția I-a civilă
Viorica Cosma - judecător la Secția I-a civilă
Marian Budă - judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu - judecător la Secția a II-a civilă
Simona Daniela Encean - judecător la Secția penală
Mariana Ghena - judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 18/2015 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 27¹ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința completului este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Antonia Eleonora Constantin.

La ședința de judecată participă Aurel Segărceanu, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 141 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dacă fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare cu amănuntul a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele

comerciale, în zilele de sărbători legale prevăzute de art. 139 alin. (1) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din același cod, atunci când angajatorul și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din acest act normativ.

Magistratul-asistent prezintă referatul, arătând că la dosarul cauzei au fost depuse hotărâri judecătorești, prin care problema de drept ce formează obiectul recursului în interesul legii a fost soluționată diferit, precum și raportul comun întocmit de judecătorii-raportori.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele completului de judecată, constatând că nu există chestiuni prealabile sau excepții, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general pentru susținerea recursului în interesul legii.

Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție susține recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 141 din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare cu amănuntul a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele comerciale, în zilele de sărbători legale prevăzute de art. 139 alin. (1) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din această lege, atunci când angajatorul și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din același act normativ.

Președintele completului de judecată, doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

1. Recursul în interesul legii vizează interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 141 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dacă fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare cu amănuntul a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele comerciale, în zilele de sărbători legale prevăzute de art. 139 alin. (1) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din același cod, atunci când angajatorul și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din acest act normativ.

2. Dispozițiile legale relevante și a căror interpretare a generat practica neunitară sunt următoarele:

Legea nr. 53/2003 -Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare:

"Art. 260. - (1) Constituie contravenție și se sancționează astfel următoarele fapte:

(...)

g) încălcarea de către angajator a prevederilor art. 139 și 142 (...)"

"Art. 139. - (1) Zilele de sărbătoare legală în care nu se lucrează sunt:

- 1 și 2 ianuarie;
- prima și a doua zi de Paști;
- 1 mai;
- prima și a doua zi de Rusalii;
- Adormirea Maicii Domnului;

- 30 noiembrie - Sfântul Apostol Andrei cel Întâi chemat, Ocrotitorul României;
- 1 decembrie;
- prima și a doua zi de Crăciun;
- două zile pentru fiecare dintre cele 3 sărbători religioase anuale, declarate astfel de cultele religioase legale, altele decât cele creștine, pentru persoanele aparținând acestora.

(2) Acordarea zilelor libere se face de către angajator."

"Art. 140. - Prin hotărâre a Guvernului se vor stabili programe de lucru adecvate pentru unitățile sanitare și pentru cele de alimentație publică, în scopul asigurării asistenței sanitare și, respectiv, al aprovizionării populației cu produse alimentare de strictă necesitate, a căror aplicare este obligatorie."

"Art. 141. - Prevederile art. 139 nu se aplică în locurile de muncă în care activitatea nu poate fi întreruptă datorită caracterului procesului de producție sau specificului activității."

"Art. 142. - (1) Salariaților care lucrează în unitățile prevăzute la art. 140, precum și la locurile de muncă prevăzute la art. 141 li se asigură compensarea cu timp liber corespunzător în următoarele 30 de zile.

(2) În cazul în care, din motive justificate, nu se acordă zile libere, salariații beneficiază, pentru munca prestată în zilele de sărbătoare legală, de un spor la salariul de bază ce nu poate fi mai mic de 100% din salariul de bază corespunzător muncii prestate în programul normal de lucru."

Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

"Art. 8. - Structurile de vânzare cu amănuntul și cele în care se prestează servicii de piață pot fi deschise publicului în toate zilele săptămânii. Fiecare comerciant își stabilește orarul de funcționare cu respectarea prevederilor înscrise în legislația muncii și cu condiția respectării reglementărilor în vigoare privind liniștea și ordinea publică și în conformitate cu solicitările autorităților administrației publice locale privind continuitatea unor activități comerciale sau de prestări de servicii, în funcție de necesitățile consumatorilor."

II. Examenul jurisprudențial

3. Prin recursul în interesul legii se arată că în practica judiciară nu există un punct de vedere unitar cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale menționate.

III. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

A. Unele instanțe au considerat că fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele comerciale în zilele de sărbători legale nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

4. În motivarea acestei soluții au fost invocate dispozițiile Codului muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare - art. 139 alin. (1), care prevăd zilele de sărbătoare legală, în care nu se lucrează; art. 142 alin. (1), potrivit căror salariaților care lucrează în unitățile prevăzute de lege și la locurile de muncă în care activitatea nu poate fi întreruptă datorită caracterului procesului de producție sau specificului activității li se asigură compensarea cu timp liber corespunzător în următoarele 30 de zile; art. 142 alin. (2), conform căror în cazul în care, din motive justificate, nu se acordă zile libere, salariații beneficiază, pentru munca prestată în zilele de sărbătoare legală, de un spor la salariul de bază ce nu poate fi mai mic de 100% din salariul de bază corespunzător muncii prestate în programul normal de lucru.

5. Interpretând sintagma "specificul activității", prevăzută de art. 141 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, prin prisma contextului social și economic existent, s-a apreciat că aceasta privește o serie largă de unități și locuri de muncă, respectiv cele din transporturi (aeriene, navale, terestre), telecomunicații, domeniul sanitar și de asistență socială, al aprovizionării populației cu gaze, energie electrică, apă, căldură, alimente, comerțul cu amănuntul și de deservire a populației, din această ultimă categorie făcând parte magazinele, centrele comerciale, restaurantele.

6. În sprijinul acestei opinii s-au reținut și dispozițiile art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, potrivit cărora structurile de vânzare cu amănuntul și cele în care se prestează servicii de piață pot fi deschise publicului în toate zilele săptămânii, prin urmare și în zilele de sărbători legale, cu respectarea prevederilor Codului muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, privind durata timpului de muncă, a repaosului săptămânal, compensarea cu zile libere sau în bani, situații în care angajatorul trebuie să facă dovada îndeplinirii obligațiilor prevăzute de art. 142 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

B. Alte instanțe au apreciat că activitatea de comercializare a produselor nealimentare în zilele de sărbători legale întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, indiferent dacă angajatorul și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din același act normativ, acest din urmă aspect fiind avut în vedere doar în ceea ce privește individualizarea sancțiunii aplicate.

7. În sprijinul acestei soluții s-a reținut că, potrivit prevederilor art. 141 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile art. 139 din același act normativ nu se aplică în locurile de muncă în care activitatea nu poate fi întreruptă datorită caracterului producției sau specificului activității; or, pentru activitatea de comercializare a produselor nealimentare nu se verifică niciuna din ipotezele avute în vedere de legiuitor prin art. 139.

8. Raportat la caracterul imperativ al dispozițiilor art. 139 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, precum și la dispozițiile art. 38 din același act normativ, potrivit cărora salariații nu pot renunța la drepturile ce le sunt recunoscute prin lege, rezultă că orice tranzacție prin care se urmărește renunțarea la drepturile recunoscute de lege salariaților sau limitarea acestor drepturi este lovită de nulitate.

9. Acordarea de zile libere corespunzătoare și/sau a sporului convenit pentru cei care desfășoară activitate în zilele de sărbători legale nu poate constitui un argument, întrucât aceste modalități de compensare au fost reglementate numai pentru categoriile de unități prevăzute la art. 140 și 141 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

10. De asemenea, nici eventualul acord al angajaților privind prestarea activității în zilele de sărbători legale nu poate fi luat în considerare, decât sub aspectul individualizării sancțiunii aplicate.

IV. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

11. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, autorul sesizării, a apreciat ca fiind în acord cu litera și spiritul legii soluția acelor instanțe care au considerat că fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele comerciale, în zilele de sărbători legale prevăzute de art. 139 alin. (1) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din același cod, atunci când acesta și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din actul normativ în discuție.

12. Punctul de vedere exprimat de procurorul general se întemeiază pe interpretarea sistematică a dispozițiilor legale incidente, din care autorul sesizării arată că se desprinde regula generală potrivit căreia, pe durata sărbătorilor legale, salariații nu prestează activitate, regulă de la care legiuitorul a instituit, însă, și excepțiile prevăzute în cuprinsul art. 140 și 141 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

13. Autorul sesizării apreciază că sintagma "specificul activității", conținută de art. 141 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, trebuie interpretată în sensul dispozițiilor art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și pct. 6 și 7 din Normele metodologice de aplicare Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2003, reținând, din această perspectivă, că activitatea de comercializare a produselor nealimentare în centrele comerciale prezintă un caracter specific și poate fi circumscrisă situațiilor de excepție instituite prin art. 141 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, în care nu sunt aplicabile prevederile art. 139 din același cod. În această situație, însă, angajatorul este obligat să acorde salariatului drepturile prevăzute de art. 142 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

V. Raportul asupra recursului în interesul legii

14. Raportul cuprinde soluțiile date de instanțele judecătorești problemei de drept și argumentele pe care se fundamentează acestea, evocă doctrina cu privire la materia supusă analizei și constată că problema de drept în discuție nu se regăsește în doctrina și jurisprudența Curții Constituționale și nici a Înaltei Curți de Casație și Justiție,

deoarece litigiile cu acest obiect nu intră în competența de soluționare a instanței supreme.

15. Raportul propune un proiect de soluție de admitere a recursului în interesul legii, în sensul că fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele comerciale, în zilele de sărbători legale prevăzute de art. 139 alin. (1) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din același cod, atunci când angajatorul și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din actul normativ în discuție.

VI. Înalta Curte de Casație și Justiție

16. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită, pe calea recursului în interesul legii, cu pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 141 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, respectiv dacă fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare cu amănuntul a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele comerciale, în zilele de sărbători legale prevăzute de art. 139 alin. (1) din Codul muncii, republicat, întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din același cod, atunci când angajatorul și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din acest act normativ.

17. Potrivit dispozițiilor art. 141 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare, în cuprinsul prezentei decizii, Codul muncii), a căror interpretare și aplicare constituie obiectul sesizării, "Prevederile art. 139 nu se aplică în locurile de muncă în care activitatea nu poate fi întreruptă datorită caracterului procesului de producție sau specificului activității".

18. Conform prevederilor art. 139 din același cod, "Zilele de sărbătoare legală în care nu se lucrează sunt: 1 și 2 ianuarie; prima și a doua zi de Paști; 1 mai; prima și a doua zi de Rusali; Adormirea Maicii Domnului; 30 noiembrie - Sfântul Apostol Andrei cel Întâi chemat, Ocrotitorul României; 1 decembrie; prima și a doua zi de Crăciun; două zile pentru fiecare dintre cele 3 sărbători religioase anuale, declarate astfel de cultele religioase legale, altele decât cele creștine, pentru persoanele aparținând acestora" (alin. 1), iar "Acordarea zilelor libere se face de către angajator" (alin. 2).

19. De asemenea, potrivit art. 260 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, "Constituie contravenție și se sancționează astfel următoarele fapte: (...) încălcarea de către angajator a prevederilor art. 139 și 142 (...)".

20. Dispozițiile art. 139 alin. (1) din Codul muncii statuează, așadar, regula, potrivit căreia, pe durata sărbătorilor legale, salariații nu prestează activitate.

21. De la această regulă, legiuitorul a instituit, însă, și excepții, care sunt prevăzute în cuprinsul art. 140 și 141 din Codul muncii.

22. Astfel, conform art. 140, "Prin hotărâre a Guvernului se vor stabili programe de lucru adecvate pentru unitățile sanitare și pentru cele de alimentație publică, în scopul asigurării asistenței sanitare și, respectiv, al aprovizionării populației cu produse alimentare de strictă necesitate, a căror aplicare este obligatorie", iar potrivit art. 141 "Prevederile art. 139 nu se aplică în locurile de muncă în care activitatea nu poate fi întreruptă datorită caracterului procesului de producție sau specificului activității".

23. Cum "activitățile de comercializare cu amănuntul a produselor nealimentare", vizate de sesizarea formulată în cauză, nu se regăsesc între cele exceptate conform art. 140 din Codul muncii, esențial pentru dezlegarea problemei de drept supusă analizei este interpretarea sintagmelor "caracterului procesului de producție" și "specificului activității", utilizate de legiuitor în cuprinsul art. 141 din Codul muncii, pentru a stabili dacă activitățile respective se încadrează în această a doua categorie de activități, exceptate de la aplicarea prevederilor art. 139 din Codul muncii.

24. În lipsa unei definiții legale a celor două expresii utilizate de Codul muncii vor fi avute în vedere abordările teoretico- conceptuale oferite de către literatura de specialitate, în care s-a arătat că, în mod tradițional, prin sintagma "caracterul procesului de producție" sunt vizate unitățile sau locurile de muncă cunoscute sub denumirea generică "cu foc continuu", adică acelea care dețin instalații, utilaje ori mașini cu grad ridicat de pericol în exploatare, respectiv fabricile, uzinele, secțiile, sectoarele, atelierelor sau alte compartimente de producție similare care au în dotare astfel de mijloace, iar sintagma "specificul activității" privește o gamă largă de unități și locuri de muncă, și anume cele din transporturi aeriene, navale, terestre, telecomunicații, domeniul sanitar și de asistență socială, al aprovizionării populației cu gaze, energie electrică, apă, căldură, alimente, comerțul cu amănuntul și de deservire a populației (magazine, mall-

uri, restaurante etc.).

25. Raportat la accepțiunea doctrinală a celor două sintagme, rezultă că interpretarea acestora trebuie să fie suplă, adaptată realităților societății la un moment dat, în legătură directă cu natura și diversitatea activităților sociale și economice și cu stadiul dezvoltării tehnologiei, fiind îndeobște admis că o redactare limitativă a unei prevederi legale ar putea conduce la o rigiditate excesivă în aplicarea acesteia.

26. În sprijinul acestei interpretări vin, de altfel, și dispozițiile art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Ordonanța Guvernului nr. 99/2000), și pct. 6 și 7 din Normele metodologice de aplicare a acestui din urmă act normativ, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2003, conform cărora:

27. Ordonanța Guvernului nr. 99/2000:

"Art. 8. - Structurile de vânzare cu amănuntul și cele în care se prestează servicii de piață pot fi deschise publicului în toate zilele săptămânii. Fiecare comerciant își stabilește orarul de funcționare cu respectarea prevederilor înscrise în legislația muncii și cu condiția respectării reglementărilor în vigoare privind liniștea și ordinea publică și în conformitate cu solicitările autorităților administrației publice locale privind continuitatea unor activități comerciale sau de prestări de servicii, în funcție de necesitățile consumatorilor."

28. Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 99/2000, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2003:

"6. Pentru continuitatea unor activități comerciale sau de prestări de servicii, în funcție de necesitățile consumatorilor, consiliul local poate stabili orare de funcționare prin regulamentele elaborate pentru exercitarea activităților de comercializare în zone publice.

7. În cazul centrelor comerciale orarul de funcționare este stabilit de administratorul centrului, în funcție de necesitățile consumatorilor și cu consultarea comercianților care își desfășoară activitatea în acestea."

29. Prevăzând drept criterii de apreciere "continuitatea unor activități comerciale sau de prestări de servicii" și "necesitățile consumatorilor", dispozițiile normative citate lasă comercianților și autorităților administrației publice locale posibilitatea stabilirii unui orar de funcționare specific, în toate zilele săptămânii, cu condiția respectării prevederilor înscrise în legislația muncii.

30. Interpretând, în acest context, sintagma "specificul activității", conținută de art. 141 din Codul muncii, prin prisma actualelor condiții socioeconomice și raportat la conduita consumatorilor, se poate concluziona că activitatea de comercializare a produselor nealimentare în centrele comerciale prezintă un caracter specific și poate fi circumscrisă situațiilor de excepție instituite prin această normă legală, în care nu sunt aplicabile prevederile art. 139 din același cod.

31. Continuând raționamentul, raportat la condiția respectării prevederilor înscrise în legislația muncii, prevăzută de art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000, devin aplicabile dispozițiile art. 142 din Codul muncii, care obligă angajatorul să asigure salariatului compensarea muncii prestate în zilele de sărbători legale cu timp liber corespunzător sau, în subsidiar, să acorde compensarea bănească prevăzută de lege.

32. Din această perspectivă, analizând conținutul constitutiv al contravenției prevăzute și sancționate de art. 260 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, sub aspectul laturii sale materiale, se observă că aceasta este reprezentată de conduita omisivă a angajatorului de a nu acorda salariatului zilele de sărbători legale, în situația în care caracterul procesului de producție sau specificul activității nu justifică prestarea muncii în aceste zile, pe de o parte, respectiv de a nu acorda compensările prevăzute de art. 142 din același cod, în situația când circumstanțele obiective menționate mai sus au impus sau, după caz, au justificat prestarea muncii în aceste zile, pe de altă parte.

33. Așadar, în măsura în care specificul activității a determinat prestarea muncii în zilele de sărbători legale, nu se poate reține în sarcina angajatorului săvârșirea contravenției sub forma încălcării art. 139 din Codul muncii, ci doar sub forma încălcării art. 142 din același act normativ, dacă acesta nu face dovada că a acordat salariatului drepturile prevăzute de aceste din urmă dispoziții legale.

34. În legătură cu această din urmă ipoteză, ce constituie, practic, obiectul prezentului recurs în interesul legii, atunci când angajatorul - căruia îi revine sarcina probei potrivit art. 47 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 249 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată - face dovada că și-a

îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din Codul muncii, fapta sa nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din același act normativ.

35. Această modalitate de interpretare și aplicare a legii asigură un just echilibru între situațiile obiective - care impun continuitatea activității comerciale în zilele de sărbători legale, în funcție de necesitățile consumatorilor - și imperativul respectării drepturilor prevăzute de lege în favoarea salariaților și a măsurilor de protecție a acestora.

36. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517 alin. (1) cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 141 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, stabilește că fapta angajatorului de a desfășura activități de comercializare cu amănuntul a produselor nealimentare în punctele de lucru din centrele comerciale, în zilele de sărbători legale prevăzute de art. 139 alin. (1) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 260 alin. (1) lit. g) din această lege, atunci când angajatorul și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 142 din același act normativ.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi, 19 octombrie 2015.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu